Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2014-16 рр.: доповідь; за ред. Р.Ю. Прилипко // Державна служба статистики України. Київ, 2017. – 6 с. 3. Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2017 році: доповідь; за ред. О. Кісленко // Державна служба статистики України. Київ, 2018. – 4 с. 4. Kordela D. Crowdfunding w Polsce – koncepcja finansowania społecznościowego. Prace naukowe uniwersytetu ekonomicznego. Wrocław, 2016. S. 143-153.

Кулініч Т.В., Лозова І.О.
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНТЕРНЕТ – ТОРГІВЛЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДЛЯ ПРИСКОРЕННЯ І ЗБІЛЬШЕННЯ ТОВАРООБІГУ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ

В умовах сьогодення зовнішнє ринкове середовище є достатньо нестійким, його важко передбачити, тому становлення та модернізування сфери товарного обігу є важливим етапом у забезпеченні стабільності та ефективності розвитку країни. Динаміка обсягу товарообороту за даними Держкомстатистики України є позитивною, адже у 2017 році даний показник зріс на 12592,90 млн. грн до попереднього року, а також суттєво зросла роздрібна торгівля – на +8,8% у порівнянних цінах до поп. року [1]. Незважаючи на такі позитивні тенденції, в сфері обігу товарів країни необхідно відзначити ряд проблем: відсутність швидкого обороту коштів, недосконаліть системи державного регулювання та інших. Зважаючи на це, торговельним підприємствам та господарському комплексу нашої країни у цілому необхідно знайти нові шляхи щодо підвищення обсягів товарообороту, забезпечення ефективного функціонування їхньої збутової функції, ґрунтуючись на впровадженні інноваційного підходу – Інтернет- торгівлі.

В міру того як розвиваються інформаційні технології, також впроваджуються і нові методи підвищення обсягів продажу в сфері обігу товарів. Так, одним із найпоширеніших методів є онлайн-торгівля (e-commerce). Спираючись на напрацювання економістів та науковців, зокрема за поглядами В. Циганкова та Б. Богумірської під Інтернет–торгівлею вони розуміють всі види ділових відносин у мережі Інтернет, що включають купівлю-продаж, поставку, угоди про розподіл продукції, банківські послуги та інші форми промислового та ділового характеру [2]. За В. Соболєвим «Інтернет-торгівля – це організація і технологія процесу купівлі-продажу товарів, у якому весь цикл комерційної транзакції відбувається із використанням телекомунікаційних мереж та електронних фінансово-економічних інструментів за допомогою реклами й розповсюдження товарів і послуг у мережі Інтернет» [3]. Саме тому запровадження онлайн – торгівлі в Україні вже дозволило підвищити товарооборот внутрішньої торгівлі країни, про що свідчить динаміка частки респондентів України щодо купівлі товарів та послуг в Інтернеті (рис. 1).

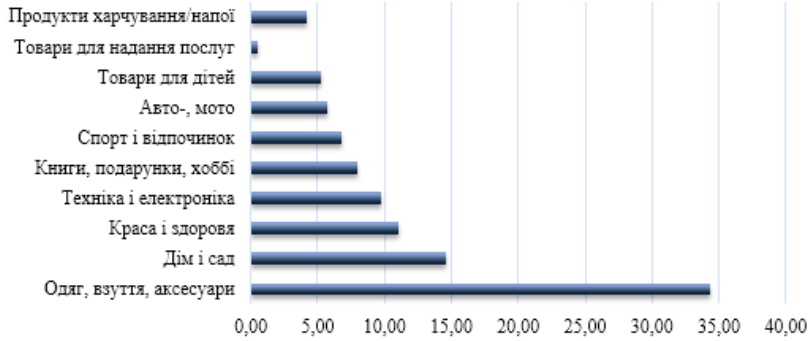

Рис.1. Частка респондентів України щодо купівлі товарів та послуг в мережі Інтернет [4]

З цієї динаміки зрозуміло, що онлайн-торгівля зростатиме і на далі, а отже, це ефективний метод щодо збільшення доходів і прибутків торговельних підприємств та країни в цілому. Загалом до переваг інтернет-торгівлі належать такі: а) збільшення обсягів продажу; б) зменшення витрат на рекламу; в) зменшення операційних витрат та витрат на інфраструктуру; г) можливість врахувати індивідуальні потреби кожного покупця; д) широкі маркетингові можливості; е) більш висока гнучкість, яка дає змогу продавцю оперативно вносити зміни до асортименту. Проте також варто виділити і недоліки, які полягають у такому: 1) ймовірність появи шахрайських підприємств; 2) можливість появи недовіри споживачів до роздрібного торговця в мережі Інтернет; 3) психологічний бар'єр при наданні важливих даних, що міститься в кредитних картках; 4) інформаційна перевантаженість більшості комерційних сайтів. В тім, незважаючи на вищевказані недоліки, інтернет-торгівля стрімко розвивається і в недалекій перспективі ці проблеми будуть вирішені.

Окрім виділеного нами методу підвищення обсягів продажу товарів та послуг варто звернути увагу на більш інноваційні підходи, що в перспективі дадуть змогу оптимізувати торговельний процес в Україні та збільшити його прибутки. Так, один із нових підходів був запроваджений в США, а саме завдяки відкриттю магазину «Amazon Go». Останній є операційною моделлю супермаркету, що працює без продавців та касових апаратів за алгоритмом «зайшов – взяв – пішов» [5]. Така автоматизована онлайн-торгівля містить у собі систему, яка автоматично визначає, коли покупець бере або повертає товари на полицю, а також відстежує їх у віртуальному кошику. Опісля цього, споживач виходить з магазину і з його рахунку автоматично списується необхідна сума, а на його адресу приходить квитанція. Дана операція відбувається за допомогою додатку в смартфоні, співзвучному з даним супермаркетом. Проте, запровадження такого автоматизованого супермаркету зменшить фактичну зайнятість, що є найбільш головним соціальним недоліком даного інноваційного підходу.

Також виділяють ще такі підходи як «покупки без зайвих рухів» та «нова лояльність» [6]. Суть першого полягає в тому, що необхідно скачати відповідну програму на смартфон, яка ідентифікується за номером телефону, і вся ця інформація потрапляє в CRM-систему продавця. Завдяки програмі клієнт поповнює свій рахунок, легко відстежує баланс і має можливість розрахуватися за обраний на певному заході товар в один клік. Дію іншого можна пояснити на прикладі магазинів одягу True Religion, який своєю чергою використовує прийом Apple Watch: тобто коли споживач зі встановленим додатком бренду входить в магазин, то консультант отримує ім'я клієнта, його розміри, історію покупок та список побажань, що тим самим, оптимізує процес продажу товару.

Таким чином, запровадження інтернет-торгівлі в Україні здатне позитивно змінити загальний товарооборот торговельних підприємства та підвищити ділову активність у економіці країни в цілому. З огляду на вищенаведені інноваційні підходи (розглянуті на прикладі США) можна стверджувати, що такі впровадження підвищують рівень обслуговування та збільшують кількість лояльних клієнтів, а споживачі отримують сучасний та індивідуальний сервіс, який доступний як в онлайн, так і в офлайн форматі. Також це дає змогу наростити існуючі обсяги продажу, що в майбутньому забезпечить процвітання і для нашої країни.

1. Електронна комерція в Україні [Електронний ресурс]. – URL: https://webexpert.com.ua/ua/elektronna-komertsiya-v-ukrayini-2016. 2. Особливості електронної комерції [Електронний ресурс]. – URL: http://finance-dom.ru/marketing/81/404-osoblivosti-elektronno%D1%97-komerci%D1%97. 3. Соболєв В. О. Сутність основних понять Інтернет-торгівлі [Електронний ресурс]. – URL:

http://www.rusnauka.com/15_DNI_2008/ Economics/33645.doc.htm. 4. Дослідження ринку Е-комерції в Україні [Електронний ресурс]. – URL: http://ain.ua/2013/04/11/120835.
5. П'ять інноваційних технологій, що змінюють обличчя рітейлу [Електронний ресурс]. – URL : https://rau.ua/uk/ecommerceuk/innovation-retail/. 6. Нові тренди рітейлу: від онлайн-шопінгу до супермаркетів без касирів та продавців [Електронний ресурс]. – URL: https://msb.aval.ua/news/?id=26222

Кушнірецька О.В.
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України»

ВИКЛИКИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ФОРМ ПРОСТОРОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

В умовах сьогодення інтелектуалізація та діджиталізації практично усіх суспільно-економічних процесів відкриває перед людством цілком нову еру розвитку, що актуалізує питання пошуку виважених рішень щодо використання даного потенціалу та подолання викликів, пов'язаних із стрімкими технологічними нововведеннями.

Безповоротність технологічного прориву підтверджується щорічною динамікою нарощення цифрового потенціалу людства:

- за перше десятиліття XXI століття кількість користувачів Інтернету зросла з 350 мільйонів до понад 2 мільярдів. Станом на 2017 р. вже більш, як 50 % населення світу були залученими до мережі Інтернет [1], причому зростання рівня підключеності до всесвітньої павутини більше не розглядається як розкіш для багатих та високорозвинених країн, а, швидше, як один з найпотужніших в історії людства інструментів подолання бідності та прогалин у сфері охорони здоров'я, освіти, захисту прав та свобод тощо;
- щорічно зростає швидкість обробки даних, здешевлюються способи та інструменти їх зберігання; зокрема, згідно закону Мура, чіпи процесорів стають удвічі швидкодійніші кожних вісімнадцять місяців, отже, до 2025 року комп'ютер працюватиме в 64 рази швидше, ніж він працював у 2013, а кількість даних, що проходить оптоволоконними кабелями, за іншим законом, подвоюється кожні 9 місяців [2]. Таке зростання значно пришвидшує процеси фактичного «розмивання» меж між віртуальним і реальним світом;
- суспільний розвиток перейшов у сферу промислового Інтернету, який об'єднує інтелектуальні машини, передові аналітичні засоби та центри контролю, управління, обробки інформації та творчість людей. Сучасний Інтернет речей (з англ. «Internet of Things» - IoT) – є глобальною мережею, з'єднаних через систему Інтернет, фізичних пристроїв – «речей», оснащених сенсорами, датчиками і пристроями передачі інформації. У сучасних умовах мережевого розвитку кількість пристроїв, підключених до всесвітньої павутини, перевищує кількість реальних користувачів. За даними аналітичного звіту Ericsson Mobility Report [3], у світі сьогодні налічується більше 16 млрд. підключених пристроїв, а до 2023 року – це число складатиме понад 30 млрд., з яких приблизно 20 млрд. будуть пристроями світу IoT (у тому числі підключені автомобілі, машини, лічильники, датчики, торговельні термінали, споживча електроніка, інтегровані виробничі системи та автоматизовані відокремлені виробничі модулі тощо).

У сучасних швидкоплинних трансформаційних процесах технології розвиваються так швидко та інколи непередбачувано, що не лише окремі господарюючі суб'єкти не